

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Beata Gudowska

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z protestu wyborczego T. U.

przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego,
przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 czerwca 2014 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 3 czerwca 2014 r. T. U. na podstawie art. 82 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 ze zm.), wniósł do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 25 maja 2014 r. – wobec nieuwzględnienia w podziale mandatów list kandydatów tych komitetów wyborczych, które otrzymały mniej niż 5% ważnych głosów w skali kraju w wyniku zastosowania art. 335 Kodeksu wyborczego niezgodnego z art. 2 w związku z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i art. 1 ust. 1 decyzji Rady Unii Europejskiej z dnia 25 czerwca i 23 września 2002 r. zmieniającej akt dotyczący

wyboru przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich.

W odpowiedzi na protest Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że zgodnie z art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego protest przeciwko ważności wyborów może być wniesiony z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów Kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Jednak wnoszący protest nie sformułował w nim zarzutów tego rodzaju, a zatem protest nie spełnił wymogów formalnych. Państwowa Komisja Wyborcza jednocześnie zauważyła także, w związku z zarzutem niezgodności art. 335 Kodeksu wyborczego z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 lipca 2011 r., K 9/11 (OTK-A 2011 nr 6, poz. 61) orzekł, że nie bada zgodności Kodeksu wyborczego w zakresie wyborów do Parlamentu Europejskiego albowiem „problematyka wyborów do Parlamentu Europejskiego nie jest objęta regulacją konstytucyjną”. W ocenie PKW, wybory do Parlamentu Europejskiego w 2004 i 2009 roku zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. - Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz.U. Nr 25, poz. 219 ze zm.), która zawierała analogiczną regulację do przyjętej w art. 335 Kodeksu wyborczego (art. 125 ust. 2). Wybory te nie zostały uznane przez Sąd Najwyższy za nieważne. Faktycznie zatem protest dotyczy nie naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego, lecz jego niezgodności, w ocenie wnoszącego protest, z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej i umową międzynarodową. Wskazując powyższe PKW uznała, że przedmiotowy protest powinien pozostać bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny w odpowiedzi na protest, wniósł o pozostawienie go bez dalszego biegu. Prokurator wskazał, że wniesiony protest nie zawiera żadnego konkretnego zarzutu, a wskazane w nim krytyczne uwagi odnoszące się do przepisów Kodeksu wyborczego oraz sformułowany w nim w sposób ogólnikowy zarzut nieprzestrzegania przepisów Konstytucji przez organy państwowe, nie mieści się w przewidzianym przez Kodeks wyborczy przedmiocie protestu wyborczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów na zasadach określonych w ustawie. Zasady i tryb przeprowadzania wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy. Zasady te zostały zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 zamieszczonych w rozdziale 10 działu I Kodeksu wyborczego oraz - w odniesieniu do wyborów do Parlamentu Europejskiego w przepisach szczególnych art. 241 - 243 zamieszczonych w rozdziale 8 działu III tego aktu, do których art. 336 ustawy, odsyła w kwestii protestów wyborczych i postępowania w sprawie stwierdzenia ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego. W świetle art. 82 § 2 - 5 Kodeksu wyborczego prawo wniesienia protestu przysługuje wyborcom, których nazwiska są umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania oraz przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Sam protest wyborczy zdefiniowany zaś został w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego jako protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby. Takie określenie protestu wyborczego koresponduje z brzmieniem powołanego art. 101 ust. 2 Konstytucji RP, a jego konsekwencją jest zawarty w punktach 1 i 2 art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego katalog zarzutów, na jakich można oprzeć protest. Są nimi: 1/ dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalanie wyników głosowania lub wyników wyborów oraz 2/ naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Reasumując, przedmiotem protestu wyborczego jest ważność wyborów lub wyboru określonej osoby, a podstawę zakwestionowania tej ważności stanowią czyny przestępcze i delikty wyborcze rzutujące na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów.

Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 241 § 3 ustawy).

W rozpoznawanej sprawie skarżący podniósł zarzuty, które w świetle obowiązujących przepisów nie mogą stanowić podstawy protestu przeciwko

ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła do Parlamentu Europejskiego, tym samym jego pismo nie spełniło warunków, jakim powinien odpowiadać protest wyborczy.

Z tych względów Sąd Najwyższy pozostawił protest bez dalszego biegu (art. 243 § 1 ustawy).